

Complexnummer: 515004

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Pauluskerk

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

515005, 515006

Woonplaats

Oegstgeest

Gemeente

Oegstgeest

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Warmonderweg 2, 2341 KV Oegstgeest

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit de Nederlands Hervormde KERK (1) en het bijbehorende HEKWERK (2). Deze zijn tussen 1930 en 1932 gebouwd in een strakke, geometrische, late variant van de Amsterdamse School naar ontwerp van de Amsterdamse architect F.B. Jantzen. Jantzen heeft eveneens het ontwerp gemaakt voor het terrein rondom de kerk.

Het idee om een tweede Nederlands Hervormde kerk te bouwen ontstond in 1925 als gevolg van de dorpsuitbreiding en de bevolkingsgroei, die na 1900 in Oegstgeest plaatsvond. De benodigde gelden voor de bouw van de kerk werden onder meer bijeengebracht door de "Vereeniging tot het bouwen eener tweede kerk der Nederlands Hervormde Gemeente te Oegstgeest".

Op 17 maart 1932 vond de ingebruikname van de kerk plaats, die de naam Pauluskerk meekreeg. De bouwpastoor was de predikant Ds. T.J. Jansen Schoonhoven.

Doordat Jantzen alle meubels, lichtarmaturen, het gebrandschilderde glas, het doopvont, het orgelfront en zelfs de collectezakjes ontwierp, is een grote eenheid in stijl ontstaan. De glas-in-loodramen bevatten voorstellingen uit het leven van Paulus.

In 1958 heeft het architectenbureau Dekker en Van der Sterre een verbouwing uitgevoerd, waarbij het consistoriegedeelte een nieuwe indeling heeft gekregen. Aan de buitenzijde van de kerk zijn de lantaarns, die op de

muurtjes naast de ingang stonden, verdwenen. Aan de zuidkant van de kerk is langs de trap die naar het souterrain leidt, een nieuw muurtje gemetseld.

Onder andere de volgende interieuronderdelen zijn voor de bescherming van belang: de glas-in-loodramen, de lichtarmaturen, het orgel, het doopvont, de preekstoel, de laatste avondmaaltafel, de lambrizing en de banken.

Omschrijving

De kerk staat aan de westkant van de Warmonderweg, met de voorgevel naar de weg gericht. Het koor van de kerk is georiënteerd op het noord-westen. De aanleg bestaat uit grindpaden, grasstroken, borders met struiken, bomen en een waterpartij. De waterpartij is voorzien van bakstenen kaden, muurtjes en een terras. De begrenzing van deze aanleg wordt aan de zuid- en westzijde gevormd door genoemde waterpartij en aan de noordzijde door een woonhuis. Langs de weg wordt het terrein afgebakend door het hekwerk.

Waardering

De Nederlands Hervormde kerk met hekwerk is van algemeen cultuurhistorisch belang als uitdrukking van de geestelijke ontwikkeling van het Nederlands Hervormde geloof in de jaren '20 van de 20ste eeuw.

De Nederlands Hervormde kerk met hekwerk is van algemeen architectuurhistorisch belang als voorbeeld van een kerk met hek gebouwd in een strakke, geometrische en late variant van de Amsterdamse School, als gaaf en representatief voorbeeld uit het oeuvre van de architect F.B. Jantzen, en vanwege de hoge mate van eenheid in stijl van het ontwerp.

De Nederlands Hervormde kerk met hekwerk heeft ensemblewaarden door de beeldbepalende situering langs de Warmonderweg.

De Nederlands Hervormde kerk met hekwerk is van algemeen belang vanwege de hoge mate van gaafheid in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik van zowel het in- als exterieur.

Monumentnummer*: 515005

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 16870/26

Monumentnaam**

Pauluskerk

Complexnummer

515004

Complexnaam

Pauluskerk

Woonplaats*

Oegstgeest

Gemeente*

Oegstgeest

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Warmonderweg

Nr*

2

Toev.*

Postcode*

2341 KV

Woonplaats*

Oegstgeest

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Oegstgeest

Sectie*

C

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

5785

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

De Nederlands Hervormde Kerk maakt onderdeel uit van het complex Warmonderweg 2. De kerk (1) heeft een samengestelde plattegrond. Het rechthoekige hoofdvolume en de daarachter liggende, iets smallere en lagere consistorie, worden overkapt door met gekleurde Romaanse pannen gedekte zadeldaken met verticale dakvoet en ver overstekende houten bakgoot. De bakgoten gaan een stukje aan de voor-en achtergevel om.

De zijgevels van het hoofdvolume zijn voorzien van rechthoekige uitbouwen onder platdak, die gedeeltelijk insteken in het dak van het hoofdvolume. De op vierkante plattegrond opgetrokken klokketoren heeft een met koper gedekte spits in zadeldakvorm met uitzwenkende voet. In het dakschild van de consistorie bevindt zich een dakkapel met een rechthoekig glas-in-loodvenster.

De gevels zijn opgetrokken in gele baksteen en kragen iets uit boven een plint van rode, gesinterde baksteen. De rechtgesloten vensters liggen verdiept en zijn voorzien van stalen kozijnen en roeden, glas-in-loodramen en bakstenen waterdorpels.

Symmetrisch ingedeelde voorgevel (oost), met in het midden een iets uitspringende klokkentoren met hoofdentree. De gevel aan weerszijden van de toren is voorzien van vlechtingen en decoratief metselwerk in de top. Onder de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bakgoten bevindt zich een hardstenen hoekblok met daarnaast een horizontale strook van zeven vierkante vensters.

In de toren zijn boven de hoofdentree drie langgerekte vensters aangebracht, met daartussen twee lisenen die tot aan de spitsvoet doorgaan. Boven de vensters is een decoratie aangebracht van drie rijen van zeven hardstenen blokken.

De hoofdentree wordt gevormd door een driehoekige gemetseld portaal met een langgerekte hardstenen sluitsteen. De originele openslaande houten deur en het deurkozijn volgen de vorm van het portaal. Elke deur is voorzien van een verticale strook van zeven glas-in-loodraampjes en zware, blauw geschilderde smeedijzeren gehengen. Het bovenlicht bestaat uit een horizontale strook raampjes. Tussen de uitgemetselde ribben van het portaal bevinden zich stroken van blauw geglaazuurde tegeltjes.

De entree is te bereiken via twee hardstenen treden. Het bordes wordt geflankeerd door twee lage, rode bakstenen muurtjes, die worden geleed en afgedekt door hardstenen platen.

De torenspits heeft aan de oost- en westzijde galmgaten en wordt bekroond door een koperen vis. Aan de noord- en zuidgevel van de toren zijn wijzerplaten aangebracht, die bestaan uit ijzeren cijfers en wijzers met daarop een ster en een maan.

De uitbouwen in de zijgevels van het hoofdvolume (noord en zuid) hebben aan de langzijde zeven verticale, rechthoekige vensters, geflankeerd door acht lisenen. De lisenen steken uit over de plint en doorbreken de dakrand. Aansluitend aan de plint zijn langs de korte kanten van de uitbouw plantenbakken gemetseld.

In de zijgevels van het hoofdvolume aan de oostzijde van de uitbouwen bevindt zich onder de bakgoot een horizontale strook van zeven vensters. Aan de westzijde is een strook van drie vensters aangebracht, boven de hoog opgetrokken plint. Deze plint is doorgetrokken als muurtje op de plaats waar de consistorie terugwijkt van het hoofdvolume. Ook de bakgoot is verder doorgetrokken en vormt een luifel in de hoek tussen consistorie en hoofdvolume.

Onder deze luifels geven twee originele teakhouten deuren toegang tot de kerkruimte en de consistorie. De deuren zijn te bereiken via twee treden en een bordes.

In de zuidgevel van de consistorie zijn drie twaalfruitsvensters aangebracht. Onder deze vensters bevindt zich een hoog opgemetselde plantenbak. Haaks op de plantenbak de nieuwe muur. De noordgevel van de consistorie heeft onder de bakgoot een strook van zeven vensters. Tegen de rechter hoek van de gevel bevindt zich een rondboogvormige, originele houten deur onder rode bakstenen rondboog, die toegang geeft tot het souterrain.

In de symmetrisch ingedeelde achtergevel (west) zijn in de plint de elf vierkante vensters van het souterrain aangebracht tussen bakstenen muurdammen. In het midden van de gevel zijn, zowel op de begane grond als op de verdieping, vijf langerekte vensters aangebracht, tussen zes lisenen. De vensters zijn gedeeltelijk voorzien van glas-in-loodramen. In de top van de gevel bevindt zich een smal, langgerekt venster.

Aan de zuidkant van de achtergevel is het metselwerk van de plint doorgetrokken in een muur langs het water.

Interieur: de met een wit gepleisterd spitstongewelf overwelfde kerkruimte heeft aan de oostzijde een galerij, waar het orgel staat. Orgel en orgelkas zijn niet van waarde uit het oogpunt van monumentenzorg. Aan de westkant van

de kerkzaal bevindt zich het liturgisch centrum, met de preekstoel onder een getrapte nis, de avondmaaltafel en het doopvont. Het houten doopvont is voorzien van een in zilver uitgevoerde schaal met deksel. Op het deksel een vis waarvan de lang uitgerekte staart als handvat dient.

De kerkruimte is voorzien van een houten lambrizing. Voor het liturgisch centrum bevindt zich het originele, U-vormige bankenplan. De stalen lichtarmaturen, die aan de wanden en aan het plafond hangen, zijn eveneens origineel.

De glas-in-loodramen van de uitbouwen beelden in gestyleerde vorm het verhaal van de reis van Paulus uit. In de glas-in-loodramen onder de galerij zijn vogeltjes afgebeeld.

Aan de oostzijde van de kerkruimte bevindt zich de hal. Aan weerszijden van de hal wit geschilderde trappenhuizen, met de oorspronkelijke tegelvloeren, lampen en een uit een stalen buis bestaande trapleuning. In het noordelijke trappenhuis is op de begane grond de eerste steen aangebracht. De trappen leiden naar de galerij, die in open verbinding staat met de toren. Aan weerszijden van de toren zijn de orgelpijpen aangebracht. In de wanden tussen de trappenhuizen en de toren zijn aan iedere zijde een glas-in-loodraam aangebracht met een gestyleerde afbeelding van een heilige. Het glas-in-lood in de toren beeldt de gevangenneming van Paulus uit.

Tussen de consistorie en de kerkruimte bevindt zich een gang met de originele tegellambrizing en verlichting. Op de verdieping een kantoorruimte, van de gang afgescheiden door een wand met een strook glas-in-loodramen en met de originele deur. In het kantoor weer twee oorspronkelijke hanglampen.

Waardering

De Nederlands Hervormde kerk is van algemeen cultuurhistorisch belang als uitdrukking van de geestelijke ontwikkeling van het Nederlands Hervormde geloof in de jaren '20 van de 20ste eeuw.

De Nederlands Hervormde kerk is van algemeen architectuurhistorisch belang als voorbeeld van een kerk gebouwd in een strakke, geometrische en late variant van de Amsterdamse School, als gaaf en representatief voorbeeld uit het oeuvre van de architect F.B. Jantzen en vanwege de hoge mate van eenheid in stijl van het ontwerp.

De Nederlands Hervormde kerk heeft ensemblewaarden door de beeldbepalende situering langs de Warmonderweg.

De Nederlands Hervormde kerk is van algemeen belang vanwege de hoge mate van gaafheid in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik van zowel het in- als exterieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 515006

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 16870/26

Complexnummer

515004

Complexnaam

Pauluskerk

*Woonplaats**

Oegstgeest

*Gemeente**

Oegstgeest

*Provincie**

Zuid-Holland

*Straat**

Warmonderweg

*Nr**

2

*Toev.**

*Postcode**

2341 KV

*Woonplaats**

Oegstgeest

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oegstgeest

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

5785

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Hekwerk bij de Nederlands Hervormde Kerk, tesamen het complex Warmonderweg 2 uitmakend. Het hekwerk (2) is samengesteld uit een in rode baksteen opgetrokken muurtje, met daarin op regelmatige afstand uitkragende, rechthoekige kolommen. Tussen deze kolommen bevinden zich twee horizontale, groen geschilderde ijzeren buizen, die onder meer naast de kolommen onderling zijn verbonden door een verticale stang met een geometrisch patroon aan de uiteinden. Voor de hoofdentree van de kerk bevindt zich het openslaande ijzeren toegangshek tussen twee hoog opgetrokken rechthoekige bakstenen hekpijlers. Ieder hek wordt door een diagonaal in tweeën gedeeld: onder de diagonaal bevindt zich een dicht vlak en daarboven verticale spijlen en stangen in een geometrisch patroon. Het hek wordt bekroond door spijlpunten. Het toegangshek wordt aan weerszijden geflankeerd door smalle hekjes, die bestaan uit een rechthoekig gesloten vlak en stangen die weer een geometrisch patroon vormen.

Waardering

Het hekwerk is van algemeen belang vanwege de vormgeving en de stilistische samenhang met de Nederlands Hervormde kerk en vanwege de beeldbepalende ligging langs de Warmonderweg.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Hek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument